

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Thesavrvs|| Locorum|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. XLV. De Communi Usu.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

Scriptum communioni, gl. ad l. 1. §. ad hanc C. de anal. except. & in l. fin. Cod. comm. divid. & in d. l. 26. §. 4. de cond. ind. quam opinionem secuti Butrius, Bald. & Ang. in d. §. ad hanc Joh. Fab. in §. quadam. Inst. de act. ubi ait, ab omnibus ita teneri & hanc opinionem in puncto juris esse sustentabiliorem per d. §. ad hanc. Vult. inter Consil. Marp. cons. 22. n. 28. vol. 1.

Limita 3. Nisi fuerit pactum temporale, quod in communione stetur, puta ad decem annos, quia tale pactum bene adstringit quem in communione stare per illud tempus, ita Aretin. per d. l. in iudicio 14. §. si conveniat. 2. ff. comm. divid. Corn. cons. 13. col. 1. in 4. volum. & Bald. per text. ill. in l. si ita quis 4. in 2. notat. ff. de condit. institut.

Limita 4. Quando pactum de stando in communione esset factum in aeternum. Alex. in cons. 59. col. fin. lib. 5. Dec. cons. 61. incip. in instrumento in 2. part. per d. §. si conveniat.

Limita 5. In casu singulari. l. fin. ff. de alien. jud. mut. videlicet, quando quis alienaret partem suam pro indiviso, causa mutandi iudicium divisionis: quia tunc in poenam mutantis negatur, ne possit petere divisionem, nec ipse qui alienavit, nec ille in quem alienatum est. Jas. ad d. l. 26. §. 4. de condit. indeb. Ludovic. Gomez. ad d. §. quadam. n. 27.

IV.

COMMUNIO regulariter parit discordias, & ideo solet dici, quod nemo cogitur stare in communione, l. finon. sortem 26. §. si centum 4. ff. de condit. indeb. l. in re communi 26. vers. propter immensas. ff. de servit. urban. prad. l. cum pater 77. §. dulcissimis 20. ff. de legat. 2. l. sancimus 34. §. ne autem 2. C. de donat. l. 2. ibi. naturale quippe vitium. Cod. quando, & quibus quarta pars. libr. 12. Castrenf. cons. 107. videtur dicendum. in princip. lib. 1. & cons. 333. Viso testamento, vers. prater ea non est credendum, eod. l. 1. Alex. consil. 46. Visis. n. 11. lib. 1. Tiraquel. de retract. lig. §. 23. gloss. 1. n. 17. Malcard. de probation. concl. 328. n. 2. Cardin. Tusch. pract. concl. tom. 1. lit. C. concl. 135. num. 1. Pichard. ad rub. Instit. de societate. n. 18. Cevall. commun. contra communes. tom. 4. quest. fin. n. 220. Lud. Gene. de censib. pag. 3. cap. 1. quest. 3. art. 8. n. 15. Stephan. Gratian. discept. forens. c. 905. num. 13. Mari. Giurba cons. 32. n. 6. [adde Aristot. 2. Pol. 2. & 3. Arnif. 1. relect. Pol. c. 1. §. 12. n. 12.]

V.

COMMUNE quod est, meum non est, scilicet absolute l. nemo ex sociis 68. ff. pro socio. Rebuff. ad l. litus est 96. vers. non procedit. ff. de verb. signif. p. mibi 413. Valasc. consil. 64. n. 12. Cal. Pereira de empt. & vendit. c. 10. n. 38. cum seqq. Bened. Egid. in repet. l. ex hoc iure 5. ff. de justit. & jure p. 1. c. 3. n. 32. Limitatur tamen in l. recte

dicimus. 25. ff. de verb. signific. secundum Surd. decif. 263. num. 2. & n. 7. cum seqq. & decif. 273. n. 7. & 9. Limita etiam, & intellige in propria & stricta significatione, secus in lata, in qua quod commune est, meum est, l. servi electione 5. §. 1. ff. de legat. 1. l. in re communi 26. ff. de servit. urban. prad. [l. illud 46. ff. de it. nupt. l. suos autem 73. ff. de leg. 3. l. 2. ff. de condit. Instit. l. 1. C. qui test. fac. poss. Consil. Argent. 77. n. 13.] Franc. Milan. lib. 2. decif. 19. n. 5. Gonzal. ad reg. 8. Cancel. gloss. 45. n. 30. & 31. Giurb. ad consuet. Messanen. cap. 1. gloss. 5. n. 32. p. 1. Hieron. Buccaron. de differ. inter judic. civil. & crimin. differ. 100. n. 24. Ovid. de Amicis de jur. emphyt. quest. 87. n. 4. [vel intellige quoad partis meae dispositionem. Gail. de pignor. cap. 9. n. 2. potest enim quisque in rebus communibus pro suo jure versari. l. 51. ff. pro Socio. Wefenb. in parat. de Expil. hered. n. 2.]

VI.

COMMUNI in re melior est conditio possidentis, l. Sabinus 28. ff. communi divid. l. per fundum 11. ff. de servit. rust. prad. cap. in re communi 56. de Regulis Juris lib. 6. Surd. cons. 43. n. 3. Rendina in prompt. recept. sent. tom. 1. tit. 36. num. 14. Gail. de pignor. c. 9. n. 3. Schurff. cons. 8. n. 6. vol. 2.

VII.

COMMUNITER id, quod fieri con- fivexit, praesumitur partes facere, l. certi conditio 9. §. si nummos. 8. ff. si cert. pet. ibi, cum quotidie multam pecuniam poscimus, & c. gloss. in l. neque natales 10. C. de probat. Palat. in repet. rub. de donat. inter vir. & uxor. §. 9. n. 6.

VIII.

Ubi vera rerum communio, ibi ad aëris alieni exsolutionem aequa obligatio.

Ratio: quia aë alienum usque adeo bonis im- mixtum est, ut bona non intelligantur, nisi quæ deducto aëre alieno supersunt. l. 39. §. 1. ff. de V. S.

Exemplum: hinc v. g. cum in Marchia con- stante matrimonio non sit vera bonorum com- munio inter conjuges, poterit uxor à marito ob- arato illa repetere. Conf. Stryck. de success. ab intest. cap. 5. art. 3. n. 23.

CAP. XLV.

De Communi Usu loquendi.

Communis usus loquendi praevalet omni re- gulae omniue constitutioni in intelligendis ser- monibus, Bart. in cons. 138. hac est copia. ad fin. & cons. 159. visa quadam constitutione. col. 1. Old. cons. 168. ad primam qu. in 3. dub. Consil. Arg. 1. cons. 110. num. 41. In omni enim materia non so-

solum favorabili, sed etiam odiosa & poenali at-
tenditur. l. in vulgari 162. §. 1. ibi: sed vulgi de-
v. s. l. ut Alphens 87. & l. Amiculus 134. cod.
Gail. lib. 2. obs. 79. n. 5. Siquidem ex communi
loquendi usu verba sunt audienda, l. 7. ubi Bart.
ff. de supell. leg. Et omnis interpretatio merito
frustra & absurda habetur, quæ non consonat, ut
vulgo loquuntur. cap. ex litteris 7. extra de spon-
sal. Cephal. Consil. 40. n. 51. Interim tamen iste
non est potior, quam propria verborum signifi-
catio, ut multis probat Bart. in rub. de fund. in-
stru. in 7. col. Non enim communis usus lo-
quendi est propria significatio: nisi idem sit cum
propria significatione, tunc enim nihil repugnat,
Engelhard. de Vestigal. th. 4. f. 34. Conf. Argent.
consil. 82. n. 10.

CAP. XLVI.

De Communi Opinione.

vid. infra Opinio.

Axioma I.

Scholarum est, communes opiniones impu-
gnare & sectari subtilitates: at fori, communes
opiniones tenere, Coraf. de comm. opin. n. 74.

II.

Communiū opinionum conciliationes, quam-
vis apud Dd. valde sint favorabiles, ut videre est
apud Menoch. 2. præsumpt. 71. n. 47. Grex. 2.
concl. 27. consil. 2. n. 5. & 6. tamen plerumque
sophisticæ sunt & fallaces, ut eas appellat Ho-
toman. qq. illustr. 43. quippe æquæ incertæ, at-
que id cui conciliando adhibentur: ut not. Vigel.
in method. & nat. jur. contr. col. 3. & evenire hic
solet, quod sæpe aliās, ut, quod subtiliores pra-
ctici videri volunt, eo se præbeant ineptiores, ut
ait Ant. Fab. decad. 11. error. primum 7.

CAP. XLVII.

De Comparatione, Com-
parativo, Positivo.

Axioma I.

Comparatio debet fieri in ima specie Ari-
stot. 7. Phys. 4. text. 29. & μέγα δὲ τὰ ζῷα βλη-
τα μὴ ὁμοῦνμα εἶναι, ἀλλὰ καὶ μὴ ἔχειν
διαφορὰν μῆτε ὁ, μῆτε ἐν ᾧ. i. o. Non solum
ea, quæ comparantur, non æquivoca esse
oportet, sed etiam nec id quod est, nec in quo
inest differentiam habere, (seu specie differre)
oportet. siue Comparatio non debet extendi
ultra tertium, ad quod adhibetur. Gerhard. in
loc. de Conjug. 10. §. 195.

II.

Positivum sæpe rem per se excellentem signifi-
cat absolute talem, qualem vocabulum decla-
rat, quo casu positivus etiam plus significat,
quam superlativus: cum superlativus tantum ex
comparatione significet; comparativum autem
possit esse certo ordine & gradu limitatum. vid.
omnino & laud. Scal. lib. 4. de caus. LL. c. 101.

III.

Comparativus semper & ubique includit.

positivum. arg. l. ubi autem. 75. §. 2. de V. O. l. 9.
de in lit. jur. Bart. in l. cum filius. 76. §. pater. 5.
ff. de legat. 2. Sicul. decif. 65. n. 8. 12. 13. Agric. de
offic. advoc. c. 23. q. 90.

CAP. XLIX.
De Compascuo.

Quodcunque Juris est in precario, idem juris
est in compascuo.

Ratio: quia compascuum est mutuum preca-
rium, quod jure familiaritatis conceditur.

Exemplum: hinc igitur compascuum ab unâ
sive alterâ parte poterit pro lubitu revocari.
Carpz. P. 2. C. 41. def. 9. hinc quoque non potest
præscribi: sicut enim precarium nulli possessioni
jus tribuit, ita nec compascuum. Carpz. P. 2.
C. 5. def. 14. seq.

De Compendio. v. supra Brevitas.

& infra lib. 14. c. 39. axiom. 1.

CAP. XLIX.

De Compensatione.

Axioma I.

Delicta paria mutua compensatione tollun-
tur. l. 39. l. 47. ff. solut. matrim. Compensatio
enim latissime patet, omnemque causam com-
plectitur. Imp. Just. in l. ult. C. de compens. l. cum
par. 154. ibique Ravard. de divers. regul. juris.

Limita tamen, quia compensatio rerum tan-
tum est debiti & crediti inter se contributio. l. 1.
de compens. Ideo hætenus tantum ex delictis
venit compensatio, quatenus pecuniariter inter-
est. l. 10. §. quotiens de compens. Hinc qui se mu-
tuo deceperunt, invicem non agunt. l. 36. de dol.
D. Franz. in parat. de compensat.

II.

Quoties utrinque debetur species, toties nul-
lus compensationi locus. l. 18. ff. de pign.
action.

Ratio: Compensatio est quædam solutio. l. 4.
ff. qui pot. in pign. aliud autem pro alio solvi
nequit invito. l. 2. §. 1. ff. de reb. Cred. ergo nec
compensari ob affectum, qui circa species præ-
tendi potest, & probabile interesse.

Exemplum: ita ergo si ab una parte debeatur
equus, ab aliâ etiam equus vel bos, compensatio
locum non habet. Idem, si ab unâ parte species,
e.g. servus, ab alterâ vero quantitas, v.g. pecu-
nia, vinum, &c. debeatur.

Limita: nisi species redacta sit ad modum
quantitatis, ut si ei æstimatio adjecta. Hinc

III.

Quoties speciei æstimatio adjecta, toties locus
est compensationi.

Ratio: quia æstimatio adjecta facit speciem de-
generare in quantitatem. Mev. P. 2. Dec. 232.

Exempl. ita ergo si alicui bovem debuerim,
pro 10 solidis, potero illum compensare cum 10
solidis mihi ab altero debitis.

Limita, ut procedat, si æstimatio venditionis
gratiâ facta. arg. l. 10. C. de Jur. deb. ut si adjecta
actui,